

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Novissima Polyantha, In Libros XX. Dispartita

Dominicus

Francofurti, 1613

Perfeurantia

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97211](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97211)

perpetuas penas preparatus est impiis. *Euseb. libro 14. cap. 5. Eccles. histor.*

Idem ab Herode proconsule admonitus ut iuraret fortunam Cæsaris, & conuicia diceret in Christum, respondit: octoginta & sex annis seruioci, & nihil me læsit inquam: quia igitur conscientia male dicerem, & blasphemarem regem meum, qui salutem mihi dedit? Cumque rursus vehementius virgeretur, ut fortunam Cæsaris iuraret; Si hanc, inquit, iactantiam queris ut ego fortunam Cæsaris iurem, & quis sim ego ignorare te similes, audi me: Sum Christianus. Si vero eam rationem vis Christianæ religionis accipere, statuedicem & audi. At cum proconsul diceret, Suade hoc populo: respondit Polycarpus. Tibi quidem respondi, quandoquidem principibus à Deo datis in primis honos debetur, modo religioni non sit Deoq; contrarius: Populo autem furenti satisfacere, non sit possibile. *Euseb. l. 4. eccl. hist. c. 5.*

Sanctus martyr. Diaconus quidam Ecclesiæ Viennensis, nomine Sanctus, tanta animi celsitate & constantia carnificibus cum horrendis tormentis à Christiana fide auertere conantibus, resistit, ut ne nomen quidem vel suum, vel gentis, vel ciuitatis vnde fuit, neque virum seruus an liber, illis vellet dicere; sed ad omnia rogata latino sermone responderet, Christianus sum: istudque pro nomine, pro ciuitate, pro genere, & denique pro re quaque iterum ac sæpius est eloquutus: nec aliam vocem ethnici ab eo elicere potuerunt. *Euseb. l. 5. hist. eccl. c. 5.*

Lucius Sophista. Lucius quidam ob religionis confessionem ab Vibicio damnatus cum iam ad supplicium duceretur: Gratias agens inquit, quod nequissimis dominis absolutum, ad summum cœli terræque regem remittas. *Euseb. l. 4. eccl. hist. c. 17.*

¶ SIMILITUDINES.

Bede. Sicut caro morbis emortua, si abscessa non fuerit, salutem reliquæ carnis putredinis suæ contagione corrumpit: Ita isti qui emendari despiciunt, & in suo morbo persistunt, si moribus deprauatis in societate sanctorum permanferint, eos exemplo suæ perditionis inficiunt. *De verbis Apostoli Iacobi. Consciemus alteri- rum. Ec.*

Laurentij Iustiniani patriarcha. Quemadmodum nullus ægrotus eo incurabilior est, quam qui sanum esse se putat: Ita & captiuo nemo miserabilior est illo, qui arbitratur esse se liberum. Nullum iste redemptorem querit, redemptionis precium habere non curat, atque captiuitatis suæ damna non plangit. Ducitur, cæditur, trahitur, & insensibilis perseuerat. *De contemptu mundi. cap. 1.*

Thimeri. Quemadmodum molestus est discipulus præceptoris suo, qui perpetuo discit & nunquam proficit, molestior qui priora negligit: Ita apud Deum intolerabilis est, qui ad peiora semper decedit, & virtutis rudimenta amittit, quæ prius accepit. *In apophthema 48.*

Chrysostomi. Ne vero si semel atque iterum dederimus, existemus nos totum beneficentis munus expleisse: Per omnem enim vitam hoc agendum: neque enim satis est, semel cum laude rem gerere, sed perpetuo. Etenim qui in stadio postquam decem dolichos cucurrit, si post deficiat, totam laudem perdidit. Et nos si semel agressi bona opera, postea defecerimus, totum amissimus, totum perdidimus. *Hamil. 1. ad Philopen. 14.*

Absurdum fuerit, aliquos in certaminibus olympiacis quotidie à medio noctis vsq; ad meridiem perdurare, expectantes vt videant, cui cessura sit corona, nudoque capite excipere solis radios, nec prius abcedere, quam de certamine fuerit pronunciatum. Nos vero nunc quum certamen sit non de tali corona, sed de corona immortalis, defatigari ac tædio affici. *Contra Iudæos orat. 2.*

Socratis. Vt statua basi, Ita vir bonus instructo innixus, ab honesto nullatenus decedere debet. *Apud Stobæum sermon. 1. De prudentia.*

Laurentij Iustiniani patriarcha. Quemadmodum arcus ex studio distenditur, ut suo tempore cum vilitate tendatur: qui si otium relaxationis non accipit, ferendi virtutem ipsò vitæ tensionis perdit: Sic in exercitatione spiritali: quum aliquando feruor & virtus per diuersionem temperatur, seruatur: ut tantum post vitia valenter feriat, ignauiamque excutiat, quantum ab exercitatione interitus prudenter cessat. *Libro de ligno vitæ. cap. 4.*

Sicut oculis corporalibus necessaria est lux, ut suo perfruatur fine: Ita & omnibus prædestinatis ac vocatis ad regnum cœlorum necessaria est perseuerantia. Et sicut absque luce frustra aperitur oculus: Eodem modo inaniter currit, qui vsque ad finem vitæ non perseuerat. *In ligno vitæ. c. 1. De perseuerantia.*

Viatorum hæc est consuetudo & commendabile propositum, ab incepto non desistere, donec ad terminum, quo pergunt, peruenerint. Hoc agunt strenui bellatores, quod non prius discedunt de loco certaminis, nisi adepta iam victoria. Sic in omni re atque negotio perseuerandum ad finem vsque: Hoc fit in agricultura, hoc in edificis conlruendis, hoc in studiis literarum, hoc in moribus componendis, amplius vero in adipiscendis virtutibus, &c. *In ligno vitæ. cap. 10.*

Magna cum Valente Cæsare in exilium pro fide cogente, in tribunal Præfecti terroribusque & minis martiratus, ut nisi præceptis principis obediret, sciret sibi impendere mortem. Tum ille interpidus, atque absque vlla animi perturbatione respondit: Præfecto: Atque vitinam aliquid mihi esset digni milderat, quod offerrem huic, qui maturus Basilium de nodo follis huiusmodi detrahit. Quæque daretur ei nox, quæ erat media, ad delibendum deuo respondit. Ego crastino idem ero qui nunc, tu te vitæ non mutas. *Eccl. hist. l. 1. c. 9.*

Antonia, cum sub Iuliano Apostata crudelissimo Imperatore, minimo esset vitæ periculo, & populus mirum in modum conuenienter alta voce clamans: Bono estote animo, inquit, nebutula est, quæ mox euanesceat splendente sole. *Sozomenus lib. 6. eccl. hist. c. 26.*

Samofarenus, cum nollet Cæsari Constantio mittere coronam Atticorum contra Melitum factam: Cæsar minatus, se abscessurum dextram eius manum, quo ad tot, Eusebium portorix, inquit, Decretum non dabo, clarum Artaxipis indicium. *Theodoretus in Tripartita. 4. histor. cap. 49.*

Polycarpus, cum fidei rationem redderet, atque constantem perseueraret: Herodi proconsuli ignem minanti respondit: Ignem scio hunc, quia ad momentum incenditur, & paulo post extinguitur. Verum ignora futuri iudicii ignem æternum fore, qui ad

perpetuas penas preparatus est impiis. *Euseb. libro 14. cap. 5. Eccles. histor.*

Idem ab Herode proconsule admonitus ut iuraret fortunam Cæsaris, & conuicia diceret in Christum, respondit: octoginta & sex annis seruioci, & nihil me læsit inquam: quia igitur conscientia male dicerem, & blasphemarem regem meum, qui salutem mihi dedit? Cumque rursus vehementius virgeretur, ut fortunam Cæsaris iuraret; Si hanc, inquit, iactantiam queris ut ego fortunam Cæsaris iurem, & quis sim ego ignorare te similes, audi me: Sum Christianus. Si vero eam rationem vis Christianæ religionis accipere, statuedicem & audi. At cum proconsul diceret, Suade hoc populo: respondit Polycarpus. Tibi quidem respondi, quandoquidem principibus à Deo datis in primis honos debetur, modo religioni non sit Deoq; contrarius: Populo autem furenti satisfacere, non sit possibile. *Euseb. l. 4. eccl. hist. c. 5.*

Sanctus martyr. Diaconus quidam Ecclesiæ Viennensis, nomine Sanctus, tanta animi celsitate & constantia carnificibus cum horrendis tormentis à Christiana fide auertere conantibus, resistit, ut ne nomen quidem vel suum, vel gentis, vel ciuitatis vnde fuit, neque virum seruus an liber, illis vellet dicere; sed ad omnia rogata latino sermone responderet, Christianus sum: istudque pro nomine, pro ciuitate, pro genere, & denique pro re quaque iterum ac sæpius est eloquutus: nec aliam vocem ethnici ab eo elicere potuerunt. *Euseb. l. 5. hist. eccl. c. 5.*

Lucius Sophista. Lucius quidam ob religionis confessionem ab Vibicio damnatus cum iam ad supplicium duceretur: Gratias agens inquit, quod nequissimis dominis absolutum, ad summum cœli terræque regem remittas. *Euseb. l. 4. eccl. hist. c. 17.*

Bede. Sicut caro morbis emortua, si abscessa non fuerit, salutem reliquæ carnis putredinis suæ contagione corrumpit: Ita isti qui emendari despiciunt, & in suo morbo persistunt, si moribus deprauatis in societate sanctorum permanferint, eos exemplo suæ perditionis inficiunt. *De verbis Apostoli Iacobi. Consciemus alteri- rum. Ec.*

Laurentij Iustiniani patriarcha. Quemadmodum nullus ægrotus eo incurabilior est, quam qui sanum esse se putat: Ita & captiuo nemo miserabilior est illo, qui arbitratur esse se liberum. Nullum iste redemptorem querit, redemptionis precium habere non curat, atque captiuitatis suæ damna non plangit. Ducitur, cæditur, trahitur, & insensibilis perseuerat. *De contemptu mundi. cap. 1.*

Thimeri. Quemadmodum molestus est discipulus præceptoris suo, qui perpetuo discit & nunquam proficit, molestior qui priora negligit: Ita apud Deum intolerabilis est, qui ad peiora semper decedit, & virtutis rudimenta amittit, quæ prius accepit. *In apophthema 48.*

Chrysostomi. Ne vero si semel atque iterum dederimus, existemus nos totum beneficentis munus expleisse: Per omnem enim vitam hoc agendum: neque enim satis est, semel cum laude rem gerere, sed perpetuo. Etenim qui in stadio postquam decem dolichos cucurrit, si post deficiat, totam laudem perdidit. Et nos si semel agressi bona opera, postea defecerimus, totum amissimus, totum perdidimus. *Hamil. 1. ad Philopen. 14.*

